

Utbildningsdepartementet

Statens skolverk
106 20 Stockholm

Uppdrag om kvalitetsutmärkelse inom skolväsendet

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Statens skolverk att träffa avtal med en extern organisation om att under fem år (2016–2020) svara för det fortsatta arbetet med kvalitetsutmärkelsen Bättre Skola. Utmärkelsen ska även i fortsättningen rikta sig till verksamheter inom skolväsendet och syftet med utmärkelsen ska vara att främja utvecklingen av det systematiska kvalitetsarbetet på verksamhetsnivå genom att lyfta fram goda förebilder.

Avtalsparten ska ha etablerade modeller och erfarenhet av kvalitets- och förbättringsarbete. Av avtalet ska bl.a. följande framgå:

- Avtalsparten ska utarbeta kriterier för bedömning av verksamheternas kvalitetsarbete och resultat. Dessa ska utgå från en vedertagen modell för bedömning av kvalitetsarbete.
- Avtalsparten ska svara för processen kring ansökan och utvärdering. Processen omfattar bl.a. att utse examinatorer och en domarkommitté med hög kompetens och god förankring i berörda verksamheter samt systematiskt kvalitetsarbete. Domarkommittén ska varje år utse de verksamheter som bäst svarar mot ovan nämnda kriterier och som kan visa att utvecklingsarbetet bidragit till goda resultat för eleverna. Domarkommittén ska självständigt fatta beslut om vilken verksamhet som ska få utmärkelsen.
- Avtalsparten ska ansvara för inbjudan till att söka kvalitetsutmärkelsen, utbilda examinatorer samt ansvara för arrangemangen kring utdelningen av utmärkelsen.
- Avtalsparten ska samråda med Statens skolverk och Statens skolinspektion. Därutöver kan samråd ske med berörda organisationer som t.ex. Lärarförbundet, Lärarnas riksförbund, Sveriges Skolledarförbund, Sveriges Kommuner och Landsting, Friskolornas riksförbund, elev- och föräldraorganisationer.

Det ingår i uppdraget att Statens skolverk på lämpligt sätt ska se till att informationen om utmärkelsen och spridningen av informationen om arbetet vid de skolor som utnämns som förebilder intensifieras i förhållande till tidigare år i syfte att öka kunskaperna om systematiskt kvalitetsarbete.

Under förutsättning av riksdagens beslut får Skolverket under 2016 använda högst 2 miljoner kronor för uppdraget. Kostnaden ska belasta det under utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning för budgetåret 2016 uppförda anslaget *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet*, anslagspost 3 som disponeras av Skolverket och fördelas efter beslut av regeringen. För 2017–2020 beräknar regeringen 2 miljoner årligen för uppdraget.

En skriftlig redogörelse för insatserna och användningen av medlen med en bedömning av effekten på det systematiska kvalitetsarbetet ska lämnas årligen och senast under februari månad.

Bakgrund

Regeringen beslutade den 19 januari 2006 (U2006/00349/S) att uppdra åt Myndigheten för skolutveckling (senare Statens skolverk) att träffa avtal med en extern organisation eller ett institut att under fem år fr.o.m. 2006 svara för att utveckla och genomföra arbetet med en kvalitetsutmärkelse inom skolväsendet m.m. Regeringen gav Skolverket ett motsvarande uppdrag den 10 juni 2010 som gäller för åren 2010–2015 (U2010/03614/S).

Institutet för kvalitetsutveckling (SIQ) har sedan 2006 anlåtats för att utföra uppdraget. SIQ är en icke vinstdrivande stiftelse med svenska staten och medlemsorganisationerna i Intressentföreningen Kvalitetsutveckling som huvudmän. SIQ har informerat om utmärkelsen och utbildat examinatorer. I sitt arbete har de haft stöd av en domarkommitté och en referensgrupp.

De skolor som fått kvalitetsutmärkelsen Bättre Skola har av utvärderingar och examinatorer visat sig uppfylla högt ställda krav. Under perioden 2006–2014 har 103 skolor och förskolor deltagit med en spridning från Lund till Jokkmokk. Cirka 10 000 anställda har deltagit i utvärderingsprocessen av de skolor som har utvärderats. Närmare 500 personer har utbildats till examinatorer. Sammanlagt har tio utmärkelser och elva erkännanden delats ut. Arbetet med kvalitetsutmärkelsen har även den positiva effekten att sökande verksamheter får återkoppling på sitt utvecklingsarbete.

Skälen för regeringens beslut

Skolans huvuduppdrag är att ge alla elever förutsättningar att uppnå de nationella kunskapskraven och målen för utbildningen, dvs. tillräckliga kunskaper för att de ska klara framtida studier och yrkesliv. Resultaten i den svenska skolan fortsätter att sjunka. Detta visar såväl nationell statistik som internationella undersökningar. Exempelvis visar Skolverkets betygsstatistik att andelen elever som inte är behöriga till gymnasieskolans nationella program fortsätter att öka och var läsåret 2014/15 14,4 procent, jämfört med 13,1 procent läsåret 2013/14. Elever med utländsk bakgrund och nyanlända elever har generellt sett svårare att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås i grundskolan.

Att varje elev tidigt tillägnar sig grundkunskaperna är viktigt för att eleverna ska klara sig även under skolans senare år och för att de ska klara alla ämnen i grundskolan och senare skolformer. Det är därför av stor vikt att tidigt identifiera elever som har eller riskerar att få svårigheter med skolarbetet men även elever som behöver extra utmaningar för att nå så långt som möjligt, så att relevanta stödinsatser sätts in när så behövs. För nyanlända elever är det särskilt viktigt att säkerställa att de inte tappar i sin utveckling bara för att de börjar skolan i ett nytt land.

Enligt regeringens mening är en kontinuerlig och systematisk bedömning, uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling och sociala utveckling avgörande för att alla elever ska nå så långt som möjligt. Det är därför av stor vikt att alla skolor i enlighet med 4 kap. 4–6 §§ skollagen har ett välfungerande systematiskt kvalitetsarbete där verksamheten planeras, följs upp och utvecklas i förhållande till de nationella målen.

Mot denna bakgrund bedömer regeringen att en kvalitetsutmärkelse inom skolväsendet är ett sätt att bidra till att stärka det systematiska kvalitetsarbetet.

På regeringens vägnar

Gustav Fridolin

Annika Hellewell

Kopia till

Finansdepartementet/BA
Utbildningsutskottet
Statens skolinspektion